

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету педагогіки,

психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

«12» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ (ВОЛОНТЕРСЬКОЇ) ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Освітньо-професійна програма	<u>Практична психологія</u>
Спеціальність	<u>053 «Психологія»</u>
Галузь знань	<u>05 Соціальні та поведінкові науки</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи	

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної (волонтерської) практики складена відповідно до освітньо-професійної програми «Практична психологія», спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, затвердженої вченою радою ЧНУ імені Юрія Федьковича, протокол № 3 від 3 квітня 2023 р., введеною в дію наказом ректора №118 від 03 квітня 2023 р.

Розробники: Радчук Валентина Миколаївна, завідувач, доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук;
Кушнір Ірина Георгіївна, професор кафедри практичної психології, кандидат медичних наук;
Канівець Тетяна Миколаївна, доцент кафедри практичної психології, кандидат психологічних наук.

Погоджено з гарантом ОПП та затверджено на засіданні кафедри **практичної психології**

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри Валентина РАДЧУК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Ганна БИГАР

Опис навчальної дисципліни

ВОЛОНТЕРСЬКА ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань напрям, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
К-сть кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Практична підготовка	
Модулів – 4	Спеціальність 053 Психологія ОПП «Практична психологія»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 4		Другий	Другий
		Тривалість практики	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
		1 д/тижд.	1 д/тижд.
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	3-й	3-й
		Вид контролю	
		Залік	Залік

Мета і завдання практики

Важливою проблемою для теорії і практики психолого-педагогічної науки є завдання вдосконалення моделі професійної підготовки фахівців у психологічному напрямку. Під час професійної підготовки фахівців-психологів розуміємо процес формування фахівців нового типу, здатного швидко і адекватно реагувати на зміни сьогодення, у комплексі вирішувати соціально-психологічні проблеми в усіх типах та видах навчально-виховних установах, соціально-психологічних, консультативних та реабілітаційних центрах і громадських організаціях, благодійних фондах та Осередках, на всіх рівнях управління.

Серед різних видів практик на даному етапі життя посідає **волонтерська практика**. Волонтерство – це важливий ресурс психологічної підтримки і, зокрема, можливість вдосконалення професійної підготовки майбутніх психологів. Для більшості людей молодого віку волонтерська діяльність є не тільки способом проведення вільного часу, самореалізації і можливості зробити щось корисне для оточуючих, але і спрямувати та стимулювати майбутніх фахівців-психологів до професійного зростання та особистісного розвитку. Турбота про людей, надання їм необхідної соціально-психологічної підтримки є важливою складовою для професійної діяльності студентів у майбутньому.

Мета волонтерської практики. Даний вид практики орієнтований на реалізацію функціонального підходу, ставить за мету оволодіння вміннями для здійснення професійних функцій волонтера-психолога (комунікативної, організаторської, управлінської, діагностичної, прогностичної, профілактичної, корекційно-реабілітаційної, соціально-терапевтичної), які реалізуються в єдину систему психосоціальної допомоги на різних вікових етапах та з різними категоріями населення.

Під час проходження волонтерської практики студент-практикант зможе здобути нові знання, уміння і навички майбутньої професійної діяльності, розкрити професійно важливі спеціальні уміння, сформувати професійно зумовлені особистісні якості. Адже у волонтерській діяльності має місце постійне вдосконалення знань, взаємовідносин зі світом майбутньої професійної діяльності, входження у професійне співтовариство, пізнання особистого внутрішнього світу, своїх спрямувань та бажань для подальшої співпраці у майбутньому.

Завдання, які стоять перед студентами під час проходження волонтерської практики:

- познайомитися з системою психологічної служби в закладах освіти та її структурою через перебування й роботу в одному з її підрозділів;
- ознайомитись з професійною діяльністю працівників центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними порушеннями (психолог, корекційний педагог, логопед, інструктор ЛФК, соціальний педагог, реабілітолог, волонтер).
- познайомитися з основними нормативно-правовими документами, що регулюють діяльність практичного психолога, специфікою і напрямками роботи психолога в окремих навчально-виховних закладах (загальноосвітніх школах, ліцеях, гімназіях, дошкільних навчальних закладах);
- ознайомитись із правами, обов'язками психолога, методами роботи, планами і програмами діяльності практичного психолога відповідного закладу;
- вивчити науково-методичне забезпечення діяльності психолога закладу;
- вивчати досвід роботи практичного психолога загальноосвітньої школи (чи іншого підрозділу психологічної служби);

- розвивати особистісні професійні здібності студентів: комунікативну компетентність, критичність і гнучкість мислення, креативність, цілеспрямованість;
- засвоювати етику професійної діяльності психолога.

Волонтерська практика покликана сприяти волонтерській діяльності, накопиченню професійного досвіду, поглибленню та вдосконаленню професійних знань, умінь, навичок; а також стимулювати розвиток професійної самосвідомості майбутніх психологів і виховувати у студентів почуття поваги до професії психолога, персональної відповідальності, засвоєння моделі спеціаліста, якому властиві риси людини з високою внутрішньою культурою і розвинутими професійними якостями.

Тривалість практики – 1 д/тиж. не менше 4-х годин щодня (для заочної форми навчання – 1 д/тиж.).

Види діяльності студентів-практикантів:

- складання індивідуального плану проходження практики;
- вивчення умов реабілітації клієнтів у центрі соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними порушеннями;
- участь у бесідах із керівниками та директорами, волонтерами освітніх закладів, консультативних центрів, соціальних служб тощо;
- ознайомлення з нормативною та робочою документацією практичного психолога, волонтерів;
- спостереження за професійною діяльністю практичного психолога, волонтерів;
- пропаганда психологічних знань (просвітницька діяльність);
- ведення щоденника практики;
- допомога у волонтерській діяльності на базах практики (допомога людям з інвалідністю, активне залучення у роботу з дітьми з особливими освітніми потребами, надання соціально-психологічної підтримки дітям та людям похилого віку благодійних фондів та хабів, Осередків, які пережили психологічні травми у певних життєвих ситуаціях, плетіння маскувальних сіток, створення захисних костюмів для наших захисників) тощо.
- підготовка та оформлення звіту;
- здійснення самоаналізу проходження практики.

Бази практики: ЗЗСО (заклади загальної середньої освіти: ліцеї, гімназії), ЗВО (заклади вищої освіти), ЗДО (заклади дошкільної освіти), ЗПО (заклади позашкільної освіти), регіональні психологічні служби, соціально-психологічні, консультативні, реабілітаційні центри, служби зайнятості і працевлаштування, центри соціальних служб, громадські організації, благодійні фони, психологічні осередки, та ін..

Зміст волонтерської практики

Змістовий модуль 1. Підготовчий етап

1. Участь у настановчому інструктажі. Ознайомлення з вимогами до навчальної (волонтерської) практики.

Змістовий модуль 2. Основний етап

2. Знайомство з базою практики, адміністрацією, психологом установи, волонтерами у різних напрямках діяльності, а також з історією створення самого закладу (базу практики) і його психологічної служби.

3. Складання індивідуального плану студента-практиканта на період проходження навчальної (волонтерської) практики.

4. Знайомство з організацією діяльності психологічної служби на базі практики (у школі, консультативному центрі, громадській організації тощо): кабінет психолога, нормативна та робоча документація психолога, посадова інструкція психолога, етичні аспекти роботи психолога.

5. Знайомство з формами та напрямками професійної діяльності психолога установи.

6. Спостереження за діяльністю практичного психолога, волонтерів.

7. Інтерв'ю з психологом, волонтерами іншими працівниками.

Змістовий модуль 3. Завершальний етап

6. Підведення підсумків волонтерської практики та оцінювання діяльності студентів.

Змістовий модуль 4. Залік-захист за результатами практики.

Зміст практики

Завдання	Результати роботи студента
<i>Підготовчий етап (модуль 1)</i>	
1. Участь у настановчому інструктажі. Ознайомлення з вимогами до практики	Оформлення щоденника практики. Складання графіку роботи на практиці (дні і час роботи студента-практиканта на базі практики).
<i>Основний етап (Модуль 2)</i>	
2. Знайомство з базою практики, адміністрацією, психологом установи, волонтерами, а також з історією створення самого закладу (базу практики) і його психологічної служби.	Короткий опис історії установи-базу практики (консультативного центру, навчального закладу, громадської організації) та історії створення психологічної служби установи (3-5 сторінок А4 друкованого тексту).
3. Ознайомлення з індивідуальним планом роботи психолога, документацією волонтерів,	Індивідуальний план проходження практики.

Завдання	Результати роботи студента
складання власного індивідуального плану роботи на практику.	
4. Знайомство з організацією діяльності психологічної служби на базі практики (у школі, консультативному центрі, громадській організації тощо): кабінет психолога, волонтера, нормативна та робоча документація психолога, посадова інструкція психолога, етичні аспекти роботи психолога.	1) Ознайомлення з нормативними документами МОНУ щодо психологічної служби (ксерокопії основних документів з позначенням маркером найважливіших моментів і вказівок). 2) Ознайомлення з робочою документацією, яку веде психолог-волонтер у навчальному закладі (ксерокопії вірців основних документів так, щоб була зрозуміла їх структура). 3) Ознайомлення з правилами оформлення індивідуальних карт учнів (клієнтів). Вірець індивідуальної карти. 4) Опис роботи з документами (нормативними, звітними, робочими; до 3-х сторінок А4 друкованого тексту). 4) Опис кабінету психолога та його облаштування. 5) Ксерокопія посадової інструкції практичного психолога закладу з позначенням маркером найважливіших моментів. 6) Ксерокопія Етичного кодексу психолога, волонтера (з позначенням маркером найважливіших етичних правил).
5. Знайомство з формами та напрямками професійної діяльності психолога, волонтера установи. Спостереження за діяльністю практичного психолога, допомога волонтерам. Інтерв'ю з психологом, волонтером.	1) Фіксація у щоденнику практики результатів спостереження за професійною діяльністю психолога, волонтерів (з вказанням її видів і відповідної видам специфіки: просвітницька, психопрофілактична, психокорекційна, психодіагностична науково-дослідницька). 2) Запис інтерв'ю з психологом, волонтером на аркушах А4 (у вигляді таблиці, де в першій колонці

Завдання	Результати роботи студента
	наводяться поставлені психологові запитання, а в другій – його відповіді). 3) Безпосередня участь у тих видах роботи психолога, волонтерів різного рівня котрі визначені керівником від бази практики. Ця діяльність студента-практиканта також має знайти своє відображення у щоденнику практики.
Завершальний етап (Модуль 3)	
6. Підведення підсумків практики та оцінювання діяльності студентів.	1) Підготовка та остаточне оформлення звітної документації з практики. 2) Опис власних вражень від роботи психолога, самоаналіз практики: рефлексія власних очікувань та отриманих результатів, від діяльності психолога та усвідомлення правильності свого професійного вибору (у вигляді есе - до 2-х сторінок А4 друкованого тексту у довільній формі). 3) Відгук і оцінка студента-практиканта, надана керівником від бази практики за його підписом та підписом керівника бази практики.

Варіативні завдання практики для дистанційного формату

На виконання Наказу № 216 ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича Романа ПЕТРИШИНА від 01.09.2020 року, на час віднесення м. Чернівці до «червоного» рівня епідемічної небезпеки навчальні та виробничі практики студентів ЧНУ проводяться у дистанційній формі. У зв'язку з цим для студентів пропонуються до виконання такі види практичних завдань:

Завдання	Результати роботи студента
Підготовчий етап (модуль 1)	
1. Участь у настановчому інструктажі онлайн на платформі GoogleMeet або	Оформлення щоденника практики.

Завдання	Результати роботи студента
Zoom. Ознайомлення з вимогами до практики.	
Основний етап (модуль 2)	
2. Знайомство з базою практики, адміністрацією, психологом установи під час онлайн-зустрічі, а також з історією створення самого закладу (базы практики) і його психологічної служби.	Складання графіку роботи на практиці (дні і час взаємодії студента-практиканта в онлайн-форматі з психологом від бази практики). Короткий опис історії установи-базы практики (консультативного центру, навчального закладу, громадської організації) та історії створення психологічної служби установи (3-5 сторінок А4 друкованого тексту).
3. Ознайомлення з індивідуальним планом роботи психолога, складання власного індивідуального плану роботи на практику.	Індивідуальний план проходження практики.
4. Знайомство з організацією діяльності психологічної служби на базі практики (у школі, консультативному центрі, громадській організації тощо): кабінет психолога, нормативна та робоча документація психолога, посадова інструкція психолога, етичні аспекти роботи психолога.	1) Ознайомлення з нормативними документами МОНУ щодо психологічної служби. 2) Ознайомлення з робочою документацією, яку веде психолог, волонтер у навчальному закладі. 3) Ознайомлення з правилами оформлення індивідуальних карт учнів (клієнтів). Взірєць індивідуальної карти. 4) Зняти і записати короткий (до 10 хв.) відео-огляд основних документів, з якими працює практичний психолог, і які регламентують його професійну діяльність. 5) Ксерокопія посадової інструкції практичного психолога закладу з позначенням маркером найважливіших моментів. 6) Роздрукувати Етичний кодекс психолога https://upsihologa.com.ua/etychnyi_kodeks_psyhologa.html (з позначенням маркером найважливіших етичних правил).
5. Знайомство з формами та напрямками професійної діяльності психолога установи. Інтерв'ю з	1) Записати онлайн-зустріч на платформі GoogleMeet або Zoom з практичним психологом – керівником від бази практики й інтерв'ю з ним. Інтерв'ю окремо задокументувати письмово за взірцем, поданим

Завдання	Результати роботи студента
психологом. Методична робота.	у методичних рекомендаціях (у вигляді таблиці, де в першій колонці наводяться поставлені психологові запитання, а в другій – його відповіді). 2) Підготувати мультимедійну презентацію (20-25 слайдів) за допомогою PowerPoint або Prezi на будь-яку актуальну для практичного психолога бази практики тему, відповідно до плану його роботи на поточний місяць. Презентацією поділитися з керівником від бази практики і представити на захисті практики. 3) Підібрати перелік (15-20 позицій) сучасної (останні 5 років) наукової та методичної літератури по проблемі, яка буде визначена практичним психологом бази практики як актуальна відповідно до плану його роботи на поточний рік. Перелік з вказанням теми оформити за вимогами (http://vippo.org.ua/files/pedposhyk/spuslit-1557135224.pdf) роздрукувати у 2-х екземплярах для психолога від бази практики і для звіту. 4) Підготувати ментальну карту або інфографіку по одному з алгоритмів (на вибір студента за узгодженням з керівником від бази практики) діяльності працівників психологічної служби. Опирається на посібник «Алгоритми діяльності працівників психологічної служби» за загальною редакцією В.Г. Панка. Ментальну карту готувати в одній з програм: MindMeister, MindMap, XMind, MindJet Mindmanager або іншій. Тут корисним буде огляд http://slaidik.com.ua/oglyad-17-bezkoshtovnih-program-dlya-stvorenniya-intelekt-kart/. Ментальну карту або інфографіку роздрукувати у форматі А2 на цупкому папері в кольорі в 2-х екземплярах – для бази практики і для звіту по практиці на кафедрі. 5) Брати участь у вебінарах, майстер-класах для психологів разом із практичним психологом від бази практики. Форма звітності – конспект семінару чи майстер-класу.
Завершальний етап (модуль 3)	

Завдання	Результати роботи студента
6. Підведення підсумків практики та оцінювання діяльності студентів.	1) Підготовка та остаточне оформлення звітної документації з практики. 2) Опис власних вражень від роботи психолога, самоаналіз практики: рефлексія власних очікувань та отриманих результатів, від діяльності психолога та усвідомлення правильності свого професійного вибору (у вигляді есе – до 2-х сторінок А4 друкованого тексту у довільній формі) 3) відгук і оцінка студента-практиканта, надана керівником від бази практики за його підписом та підписом керівника бази практики.

Звітна документація

(Подається на кафедру не пізніше, ніж через тиждень після закінчення проходження практики, за 3-4 дні до призначеної дати захисту практики – модуль 4).

1. Індивідуальний графік роботи практиканта на базі практики (підписаний керівником практики від бази практики і самим студентом).
2. Індивідуальний план роботи студента-практиканта (підписаний керівником практики від бази практики і самим студентом).
3. Історія створення і розвитку бази практики та її психологічної служби.
4. Взірці нормативної, робочої та звітної документації психолога з відповідними помітками, зробленими студентом, що свідчать про її ним опрацювання.
5. Опис роботи з документами (нормативними, звітними, робочими; до 3-х сторінок А4 друкованого тексту) (у випадку онлайн-формату практики – відео-огляд).
6. Взірець посадової інструкції психолога установи з відповідними помітками, зробленими студентом, що свідчать про її ним опрацювання.
7. Роздруківка Етичного кодексу психолога з відповідними помітками, зробленими студентом, що свідчать про її ним опрацювання.
8. Взірці індивідуальних карт учнів (клієнтів).
9. У випадку онлайн-формату практики – відео-огляд.
10. Опис кабінету психолога (у випадку онлайн-формату практики – не подається).
11. (Відео) запис інтерв'ю з психологом, волонтером.
12. Щоденник практики (ведеться в окремому зошиті, або на аркушах А4 у друкованому варіанті; керівник від бази практики підписується за кожен день роботи студента-практиканта вкінці опису цього дня, а також на титульній сторінці щоденника).
13. Есе «Мої особисті враження від волонтерської практики».

14. Характеристика на студента (за підписами керівника від бази практики – психолога і керівника бази практики – директора чи начальника, а також з печаткою установи).

15. У випадку онлайн-формату практики ще додаються а) презентація у роздрукованому та електронному вигляді, б) перелік наукової та методичної літератури, в) ментальна карта або інфографіка у роздрукованому вигляді, г) конспект вебінару, якщо такий відвідували.

Методи контролю

- Поточний контроль, котрий здійснюється керівниками практики від бази практики та від кафедри шляхом індивідуальних та групових консультацій, перевірки підготовленої ними документації, опитування студентів та відвідування заходів, які вони проводять на практиці.
- Підсумковий контроль у вигляді публічного **захисту-заліку** за результатами проходження практики.

Основними обов'язками студентів під час проходження практики є: регулярне відвідування настановчих занять, які проводяться керівником, і визначених місць походження практики; ретельне ознайомлення з документацією підрозділів, які входять до структури соціально-психологічної служби (СПС); вивчення досвіду практичних психологів-провідних фахівців СПС; волонтерів у різних напрямках роботи, ведення щоденника проходження практики та іншої документації згідно вимог; своєчасне складання заліку з практики.

Основними обов'язками керівника практики є:

- контроль готовності баз проходження практики перед її початком;
- проведення попереднього інструктажу студентів про порядок проходження практики та інших організаційних заходів;
- надання практикантам необхідних документів;
- повідомлення практикантів про систему звітності з практики;
- контроль якості проходження практики (разом з керівником від баз практики);
- допомога студентам у виконанні завдань практики, у правильному веденні щоденника і оформленні звітної документації;
- участь у складі комісії для проведення заліку з практики.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання			Залік	Сума
Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	40	100
5	35	20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За національною системою	За системою навч. закладу	Пояснення
A	5 (відмінно)	90-100	Відмінне виконання завдання
B	4 (добре)	80-89	Виконання на рівні, вищому за середній
C	4 (добре)	70-79	Загалом добре виконання завдання
D	3 (задовільно)	60-69	Непогане виконання завдання
E	3 (задовільно)	50-59	Якість виконання відповідає мінімальним критеріям
FX	2 (незадовільно з можливістю перескласти підсумковий модуль)	35-49	Необхідне повторне перескладання
F	2 (незадовільно з обов'язковим повторним слуханням курсу)	1-34	Необхідна подальша серйозна робота

Методичне забезпечення

1. Наскрізна та робоча програми практики.
2. Навчально-методичний посібник «Організація та проведення психологічної практики студентами спеціальності «Психологія»».

Рекомендована література

1. Ален Грі, (2022). Ігри та розваги активіті енциклопедії Алена Грі. Видавництво РАНОК – Харків : 2020 р.
2. Вишко Т. «Дихай і живи». Як опанувати себе в кризових ситуаціях / Тетяна Вишко. – Харків : Віват, 2023. 192 с. – (Серія «Саморозвиток»).
3. Вознесенська О.Л., Сидоркіна М.Ю. Арт-терапія у подоланні психічної травми: практичний посібник. Київ : Золоті ворота, 2016. 202 с.
4. Герман Н.І., Горобець Т.В. Казкотерапія як один із методів практичної діяльності психолога: методичний посібник із дисципліни. Черкаси : Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, 2015. 142 с.
5. Гордон Джеймс С. Трансформація травми / Переклала з англ. Галина Сташків. – Львів : Літопис, 2023. 352 с.
6. Ільїна Н.М. Загальна психологія в екзаменаційних питаннях і відповідях : навчальний посібник / Н.М. Ільїна. – Суми : Університетська книга, 2020. 239 с.

7. Канівець Т.М., Фесун Г.С. Практикум з загальної психології: Навчальний посібник. Для студентів ВНЗ, доповнений та перевид. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2023. 344 с.
8. Клейнман П. Психологія 101: факти, теорія, статистика, тести й таке інше! Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», м. Харків: 2019 р. 192 с.
9. Могильник А., Яцухненко М. Психолог на зв'язку. Порадник для людей, які обирають жити Життя у війну. Київ : Приватне підприємство «Рекламна агенція Да Вінчі», 2023. 172 с.
10. Мур Гарет Числові ігри для розумних дітей. Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», м. Харків : 2020 р. 192 с.
11. Неурова А.Б., Романишина А.М. Психологія індивідуальної роботи з військовослужбовцями : навчально-методичний посібник / А.Б. Неурова, А.М. Романишин. – Київ : «Центр учбової літератури», 2023. 336 с.
12. Поліщук С.А. Психологічні практики в системі підготовки практичних психологів : навчально-методичний посібник / С.А. Поліщук. – Суми : Університетська книга, 2020. 134 с.
13. Прийоми психологічної самодопомоги учасникам бойових дій: методичні рекомендації. – Київ : «Центр учбової літератури», 2023. 74 с.
14. Радчук В.М., Фесун Г.С., Канівець Т.М. Методи психологічних досліджень : навч.-метод. Посібник / уклад.: В.М. Радчук, Г.С. Фесун, Т.М. Канівець – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Юрія Федьковича, 2018. 200 с.
15. Самооцінка і самоцінність. Техніки підтримки особистості : метод. посібник / за ред. Курганської Т. Київ : ТОВ «7БЦ», 2023. 276 с.

Інтернет ресурси

1. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>
2. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: [метод. рек.] / авт.-упор.: В.М. Горленко, В.Д. Острова, Н.В. Сосновенко, І.І. Ткачук ; за заг. ред. В.Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018 р. 106 с.
<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/minimumi.pdf>
3. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: практичний посібник / авт.-упор.: І.І. Ткачук, Н.В. Пророк, Н.В. Лунченко, В.М. Горленко, В.Д. Острова, Н.В. Сосновенко; за заг. ред. В.Г. Панка. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2024. 100 с.
https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741698/1/diahnostychnyi_minimum_2024.pdf
4. Кузьо О. Основи психологічної практики : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 124 с.
https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4400/3/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82_%D0%9A%D0%A3%D0%97%D0%AC%D0%9E_26-04-22.pdf

5. Навчально-методичний посібник *«Нормативно-правові документи України, що регламентують працю психолога в різних сферах практичної діяльності»*

<http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/12487/2/%D0%BD%D0%B E%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE -%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0% B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0% B8%20%28%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8 %D0%BA%29-min.pdf>

6. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

<http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua>

7. Перелік документів: *нормативно правова документація*:
http://cmsps.kr.sch.in.ua/zakonodavcha_baza/dokumenti_scho_reglamentuyutj_diy aljnistj/

8. Посібник «Алгоритми діяльності працівників психологічної служби» за загальною редакцією В.Г. Панка, за посиланням
https://drive.google.com/file/d/1ekCuF_cAdr_nXk_Rts5rrMmTGvVeFpoK/view?usp=sharing.

9. Професійна практика здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОПП «Практична психологія»: Навч.-метод. посібник / Укл. М.М. Душкевич, О.С. Лісова, В.М. Радчук. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – 2021. 127 с.

<https://docs.google.com/document/d/1Bytd8JUxQiylXnM271D2Rm6E1ljC8F7H9 DxPFJRBgds/edit?tab=t.0>

10. Типова документація психолога:
http://osvita.ua/doc/files/news/652/65201/LIST_MON_1_9_477_24_07_2019.pdf